

Napad padaczkowy u dzieci - jak postępować podczas napadu?

Adrianna Wilczek - neurolog dziecięcy

Dr nauk med., specjalista neurolog dziecięcy, pediatra; Wrocław

Podstawową zasadą postępowania w przebiegu napadu padaczkowego jest aby nie szkodzić i zachować spokój, co jest trudne zwłaszcza dla osób, które po raz pierwszy zetknęły się z napadem.

Napad z uogólnionymi drgawkami kończy się zazwyczaj po kilku minutach (2-3 min) i mimo swego groźnego wyglądu nie stanowi zagrożenia dla życia, dlatego w zdecydowanej większości przypadków w trakcie trwania napadu nie istnieje konieczność interwencji lekarskiej.

U niektórych chorych przed napadem pojawiają się zwiastuny tzw. **aura przednapadowa**. Dziecko nawet na kilka dni przed napadem bywa marudne, niekiedy pobudzone, odczuwa lęk, zawroty głowy oraz nudności. U innych nie obserwuje się żadnych sygnałów poprzedzających napad, który pojawia się nagle.

POSTĘPOWANIE W CZASIE NAPADU

Należy umieścić chorego w bezpiecznym miejscu, z dala od ruchu ulicznego, wody etc. i usunąć wszystkie przedmioty, o które dziecko mogłoby w trakcie napadu się uderzyć.

Pod głowę chorego możemy podłożyć szalik, czy kurtkę, (zabezpieczenie przed ewentualnym urazem) należy zdjąć okulary, rozluźnić pasek etc.

Należy upewnić się, że dziecko nie ma niczego w jamie ustnej i jeśli jest to jeszcze możliwe usunąć np. resztki pokarmu. Jeśli dziecko obficie się ślini należy przechylić głowę na bok celem uniknięcia zachłyśnięcia. Koniecznym jest, aby zapewnić dziecku stały dopływ powietrza (rozluźnić ubranie zwłaszcza w okolicy szyi).

Chory powinien leżeć w pozycji bezpiecznej tzn. na boku z głową poniżej tułowia na miękkim w miarę możliwości podłożu.

Po napadzie należy zapewnić choremu spokój i dać możliwość odpoczynku.

Najczęściej dziecko jest zmęczone, senne, należy pozwolić mu spać. Sen po napadzie jest zjawiskiem naturalnym i korzystnym dla chorego.

Niekiedy zdarza się, że występuje pobudzenie. Nie wolno używać wobec dziecka siły, z reguły jest to faza krótka i ustępuje samoistnie jak sam napad.

Jeśli drgawki nie miną w krótkim czasie lub gdy chory na dłuższy czas traci oddech lub po jednym napadzie występuje kolejny, a pacjent nie odzyskuje świadomości między nimi, należy wezwać pomoc medyczną.

Osoby obecne przy chorym powinny z nim zostać, aż do momentu oddania go pod fachową opiekę. Dokładna obserwacja napadu to dla lekarza bardzo cenne informacje.

W każdym przypadku jeśli:

- jest to pierwszy napad drgawkowy u dziecka,
- różni się od poprzednio obserwowanych u chorego,
- przedłuża się powyżej 5 minut,
- drgawki nie ustępują po podaniu leku przepisanego przez lekarza (Diazepam - we wlewcę doodbytniczej w dawkach zalecanych przez lekarza) przerywającego napad

należy wezwać pomoc medyczną.

Osoby obecne przy chorym powinny z nim zostać, aż do odzyskania pełnej sprawności, a przy przedłużającym się napadzie do momentu oddania go pod fachową opiekę.

Jeżeli dziecko ma rozpoznaną padaczkę cennym byłoby, aby informacja na temat choroby znajdowała się w jego rzeczach osobistych.

Mam nadzieję, iż w przyszłości będzie powszechne używanie identyfikatorów z informacją o chorobie, tak jak dotyczy to pacjentów z cukrzycą.

CZEGO NIE NALEŻY ROBIĆ W TRAKCIE NAPADU

- nie próbować otwierać zaciśniętych szczęk nawet jeśli doszło do przygryzienia języka,
- nie wkładać żadnych przedmiotów do ust !!!
- nie układać na siłę dziecka w pozycji na boku lub z wysoko uniesioną głową (ryzyko ograniczenie dopływu powietrza) i przytrzymywać ręk i nóg,

- nie budzić dziecka poprzez potrząsanie, uderzanie, polewanie wodą,
- nie podawać choremu napojów,
- nie robić sztucznego oddychania.